

UZASADNIENIE

Wyroku z dnia 11 lutego 2015 r.

Pozwem z dnia 12 sierpnia 2013 r. (data nadania) powód L. K. s. W. wniósł o zasądzenie na jego rzecz od pozwanego Skarbu Państwa – Dyrektora Aresztu Śledczego W.-S. w W. kwoty 5.000 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia wydania wyroku do dnia zapłaty tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę. W uzasadnieniu powód wskazał, że w dniu 8 sierpnia 2013 r. funkcjonariusze służby więziennej zdemolowali celę, w której powód przebywał oraz zniszczyli jego rzeczy osobiste, a także cenzurowali przeznaczoną dla niego korespondencję, przez co doszło do naruszenia jego dóbr osobistych i wyrządzenia mu krzywdy.

W odpowiedzi na pozew z dnia 15 lipca 2014 r. (data prezentaty) pozwany Skarb Państwa – Dyrektor Aresztu Śledczego W. – S. w W. wniósł o odrzucenie pozwu, ewentualnie o oddalenie powództwa w całości. W uzasadnieniu pozwany wskazał, że w tut. Sądzie toczy się sprawa o sygn. akt II C 2086/13, która dotyczy tożsamyh roszczeń, w stosunku do tych, które są objęte niniejszym pozwem. Pozwany zaprzeczył również, aby w trakcie przeszukania celi zniszczono rzeczy należące do powoda oraz aby cenzurowano jego korespondencję.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 8 sierpnia 2013 r. L. K. s. W. przebywał w Areszcie Śledczym W. – S. w W. (okoliczność bezsporna). W tym samym dniu doszło do przeszukania celi powoda (okoliczność bezsporna).

Sąd ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie materiału dowodowego zgromadzonego w aktach sprawy, w szczególności na podstawie złożonych dokumentów, które nie były kwestionowane przez żadną ze stron, jak również stosując zasady z art. 229 k.p.c. oraz 230 k.p.c.

Sąd oddalił wniosek powoda o przesłuchanie w charakterze świadka A. K., na okoliczność zdemolowania celi, w której przebywał powód oraz zniszczenia jego rzeczy osobistych, bowiem powód nie wskazał adresu tego świadka, pomimo iż był to tego wzywany zarządzeniem tut. Sądu.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie okazało się zasadne.

Zgodnie z art. 24 § 1 k.c. ten, czyje dobro osobiste zostaje zagrożone cudzym działaniem, może żądać zaniechania tego działania, chyba że nie jest ono bezprawne. W razie dokonanego naruszenia może on także żądać, ażeby osoba, która dopuściła się naruszenia, dopełniła czynności potrzebnych do usunięcia jego skutków, w szczególności ażeby złożyła oświadczenie odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie. Na zasadach przewidzianych w kodeksie może on również żądać zadośćuczynienia pieniężnego lub zapłaty odpowiedniej sumy pieniężnej na wskazany cel społeczny.

Wskazać w tym miejscu należy, iż przesłankami udzielenia ochrony dóbr osobistych przewidzianej w art. 24 k.c. są:

- 1) istnienie dobra osobistego,
- 2) zagrożenie lub naruszenie tego dobra,
- 3) bezprawność zagrożenia lub naruszenia.

Wszystkie powyższe przesłanki muszą zaistnieć łącznie.

Podzielić należy ugruntowany pogląd wyrażony w orzecznictwie Sądu Najwyższego, że w postępowaniu o naruszenie dóbr osobistych niezbędne jest określenie w pozwie dobra, którego ochrony powód żąda na podstawie art. 23 i 24

k.c. (por. uzasadnienie orz. SN z dnia 6 sierpnia 1987 r., II CR 199/87). Dobra osobiste wymienia przykładowo przepis art. 23 k.c., stanowiąc iż należą do nich w szczególności: zdrowie, wolność, cześć, swoboda sumienia, nazwisko lub pseudonim, wizerunek, tajemnica korespondencji, nietykalność mieszkania, twórczość naukowa, artystyczna, wynalazcza i racjonalizatorska. Nie jest to zamknięta lista dóbr osobistych, zaś orzecznictwo sądów ustaliło istnienie również innych dóbr osobistych. Nie jest wystarczające powołanie się na bliżej niesprecyzowane naruszenie „dóbr osobistych”, rozumiane jako jakaś krzywda, dyskomfort, ujemne przeżycie psychiczne, bez bliższego określenia na czym one polegały. Powód musi wykazać nadto, iż doszło do zagrożenia lub naruszenia istniejącego dobra osobistego. Natomiast na pozwanym spoczywać będzie ciężar udowodnienia, że naruszenie nie było bezprawne.

Zgodnie z treścią art. 448 k.c. w razie naruszenia dobra osobistego sąd może przyznać temu, czyje dobro osobiste zostało naruszone, odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę lub na jego żądanie zasądzić odpowiednią sumę pieniężną na wskazany przez niego cel społeczny, niezależnie od innych środków potrzebnych do usunięcia skutków naruszenia. Przepis art. 445 § 3 k.c. stosuje się odpowiednio.

Podstawową przesłanką domagania się zadośćuczynienia jest doznanie szkody niemajątkowej (krzywdy) wynikającej z określonych faktów, z którymi norma prawna wiąże obowiązek jej naprawienia. Krzywda ta - utożsamiana z negatywnymi przeżyciami w sferze psychicznej jednostki - musi być konsekwencją naruszenia dóbr osobistych, a nie majątkowych. Przy czym, szkoda musi być normalnym następstwem określonego działania, czy też zaniechania. Związek przyczynowy nie tylko jest przesłanką odpowiedzialności za krzywdę ale również rozstrzyga o granicach tejże odpowiedzialności (por. Z. Radwański, Zobowiązania, s. 80).

Stosownie zaś do treści art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne. Sąd doszedł do przekonania, iż powód nie uczynił zadość obowiązkowi, który nakładał na niego ten przepis – tj. nie udowodnił, iż funkcjonariusze Aresztu Śledczego W. – S. dopuścili się zachowań, które doprowadziły do naruszenia jego dóbr osobistych oraz wyrządziły mu krzywdę. Zgodnie

z obowiązującą w polskim procesie cywilnym zasadą kontrydiktoryjności, to na stronach postępowania ciąży obowiązek dowodzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne, a co za tym idzie – to one są w pełni odpowiedzialne za wynik tego postępowania. Podkreślenia wymaga również okoliczność, iż inicjatywa dowodowa spoczywa na stronach, nie zaś na Sądzie, co wynika jednoznacznie z treści art. 232 k.p.c., zgodnie z którym strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Co do zasady, w procesie cywilnym, Sąd nie jest uprawniony do przeprowadzania dowodów z własnej inicjatywy, jeżeli strona postępowania wykazuje bierność w tym zakresie. Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z dnia 4 września 2013 r., I ACa 259/13, LEX nr 1381585, stwierdził, że materialnoprawną zasadę rozkładu ciężaru dowodów (art. 6 k.c.) uzupełniają reguły procesowe nakazujące stronom przejawiać aktywność w celu wykazania wszystkich istotnych okoliczności i faktów, z których wywodzą skutki prawne – w szczególności wskazywać dowody.

W niniejszej sprawie powód nie powołał dowodów celem wykazania okoliczności i zdarzeń, które w jego ocenie doprowadziły do naruszenia dóbr osobistych oraz wyrządzenia mu krzywdy. Powód złożył wprawdzie wniosek o przesłuchanie w charakterze świadka A. K., na powyższe okoliczności – jednakże dowód ten okazał się niemożliwy do przeprowadzenia, bowiem nie jest znany adres świadka. Powód zaś nie złożył wniosku o przesłuchanie innych osób w charakterze świadków na okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia niniejszego postępowania.

W przypadku braku inicjatywy dowodowej strony obowiązanej do udowodnienia określonych faktów, z których wywodzi ona skutki prawne – Sąd nie jest uprawniony do samodzielnego czynienia ustaleń faktycznych oraz przeprowadzania dowodów, które nie były wnioskowane przez stronę. W toku niniejszego postępowania powód obowiązany był wykazać okoliczności, które doprowadziły do naruszenia jego dóbr osobistych i w konsekwencji wyrządziły mu krzywdę, związek przyczynowy pomiędzy tymi zdarzeniami a powstałym naruszeniem, a także sprecyzować dobro osobiste, które zostało naruszone. L. K. winny był wykazać inicjatywę dowodową w tym zakresie. Wobec zaś braku tej inicjatywy – i w konsekwencji braku udowodnienia okoliczności objętych pozwem – powództwo zasługiwało na oddaleniu.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie powołanych przepisów, Sąd orzekł jak w punkcie 1 wyroku. O kosztach procesu (pkt 2 wyroku), Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i § 3 k.p.c., mając na uwadze, iż powód był zwolniony od kosztów sądowych jedynie w zakresie opłaty sądowej od pozwu.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć powodowi (bez pouczenia)